

Sina Onur ANDAÇ

Boğaziçi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Medeni Hukuk Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

FUTBOL MENAJERLİĞİ SÖZLEŞMESİ

FİLİZ KİTABEVİ

İSTANBUL

2024

Ekim 2024

ISBN: 978-625-6134-32-4

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com

bilgi@filizkitabevi.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Babam'a

ÖNSÖZ

Futbol, kimilerinin zihninde bir spor dalından ibaret iken; kimileri için ise bundan çok daha fazlasını ifade eder. Ertesi gün okul olmasına rağmen uykulu gözlerle ekran başında hayran oldukları futbolcular için gece saatlerine kadar uyanık kalan çocukların hayattan en büyük isteği, gol atınca ismini bağırdığı futbolcular ile tanışmak ve belki de ileride onların yerinde kendilerini görmektir. İşte bu hayallerle büyüyen çocuklar için futbol, bir spordan çok daha fazlası; küçük dünyalarının ta kendisidir. Bu çocukların çok az bir kısmı hayallerini kurdukları yeşil sahada profesyonel olma fırsatını elde ederken; büyük bir kısmı ise gönülden bağlı olduğu renkleri ekran başında desteklemeye devam eder. İşte tam da burada hayatta bir seçim yapmak gerekir. Futbol, günlük yaşamın temposu ve iş hayatının yoğunluğundan dolayı yalnızca haftanın bir akşamı doksan dakika ayrılan bir rutine mi dönüşmelidir; yoksa hayatın merkezinde kalıp, yaşamın en keyifli hobisi olarak günlük hayata entegre mi edilmelidir? Futbolun, rutinin alelade bir parçasına dönüşmesi fikrini sindiremeyenler elbette ki ikinci seçeneği seçip futbolu hayatlarının içinde tutmayı seçerler. Hatta bu kişilerin bir kısmı – ki bu gruba eserin yazarı olarak ben de dahilim – futbolu hayatın içinde tutmak ile de yetinmeyip, çok değer verdikleri bu oyunun gelişimi için emek vermeye hazır olurlar. İşte hukukun spor ile birleştiği bir alanda yazılan bu eserin temel motivasyonu da tam olarak budur.

Eserin konusunu, futbol menajerliği sözleşmesi oluşturmaktadır. Eserde futbol menajerliği sözleşmesinin hukuki niteliğinin ve bu sözleşmeye uygulanacak hükümlerin tespiti sonrasında sözleşmenin sona ermesi ve sonuçları ile sözleşmeden doğabilecek uyuşmazlıkların çözüm yollarının incelenmesi amaçlanmaktadır. “Futbol Menajerliği Sözleşmesi” başlıklı bu çalışma ile literatüre ve futbola ufak dahi olsa bir

katkı sağlamak, hayatım boyunca benim için bir gurur kaynağı olacaktır. Hemen belirtmek gerekir ki eser, Özyeğin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Tezli Yüksek Lisans programı kapsamında savunulan ve jüri tarafından oy birliği ile kabul edilen tezimizin birkaç ufak güncelleme ile basıma hazırlanmış halidir.

Tez danışmanlığımı üstlenen ve tezimin ortaya çıkma sürecinin her adımında zamanını ve emeğini hiçbir zaman esirgemeyen kıymetli hocam Doç. Dr. A. Nilay Şenol'a bu vesileyle sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Sayın Hocamın emeklerine ne kadar teşekkür etsem az olacağını bir kere daha anmak isterim.

Akademik hayatım boyunca destekleyici tavrı ve sıcak yaklaşımı ile her zaman arkamda olduğunu hissettiğim, tez jürimde yer almayı kabul ederek beni bir kez daha onurlandıran kıymetli hocam Prof. Dr. Çağlar Özel'e teşekkürlerimi sunuyorum.

Henüz bir lisans öğrencisi iken kendisi ile tanışma şansına sahip olduğum, daha büyük şansı akademik hayatımın başında kendisi ile çalışarak yaşadığım ve tez jürimde yer almayı kabul ederek akademik hayatımın bir basamağında daha desteklerini sunan kıymetli hocam Doç. Dr. Sendi Yakuppur'a teşekkür ediyorum.

Lisans öğrenimimden beri bu alanda çalışmam konusunda beni destekleyen kıymetli hocam Dr. Nihat Güman'a ve lisansüstü öğrenimim sırasında tanışma şansına eriştiğim, üzerimde büyük emekleri olan ve tez çalışmamda desteklerini hissettiğim kıymetli hocam Dr. S. Petek Akyüz Arslan'a teşekkürlerimi sunmayı borç bilirim.

Tezimin hazırlanması aşamalarında geç saatlerde hiç tereddüt etmeden aradığım ve fikirlerini her zaman benimle paylaşan hocam, dostum ve abim Dr. Burak Sak'a teşekkür ederim. Ayrıca oda arkadaşı olmaktan tarif edilemeyecek kadar keyif aldığım, tezimi yazarken desteklerini her zaman yanımda hissettiğim, başta Arş. Gör. Anıl Akyıldız olmak üzere, Arş. Gör. Melis Gizem Çığışar ve Arş. Gör. Mustafa Furkan Yavuz dostlarıma teşekkür ederim.

Bir parçası olmaktan büyük onur duyduğum Boğaziçi Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeki tüm hocalarıma, araştırma görevlisi arkadaşlarıma ve tüm idari çalışanlara sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Her zaman kalpten bir bağ ile bağlı bulunduğum Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeki tüm hocalarıma, araştırma görevlisi arkadaşlarıma ve tüm idari çalışanlara da teşekkürlerimi sunuyorum.

Yüksek lisans eğitimim boyunca 2210-A Programı kapsamında bursiyeri olduğum TÜBİTAK'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Eserin basımını üstlenen ve bunu oldukça titiz bir çalışmayla yerine getiren Filiz Kitabevi'ne, Sayın Oğuzhan Oruç şahsında teşekkür ederim.

Herkesin hayallerini süsleyen harika bir çocukluk dönemini bana bir gerçeklik olarak sunan, tüm başarılarımda arkamdaki en büyük destekçim olan annem Emel Andaç'a, babam Necat Andaç'a ve abim Cahit Canberk Andaç'a sonsuz teşekkür ederim. Sizler ailem olduğunuz için çok şanslıyım.

Teşekkürlerimin en büyüğünü ise beni her şeyden çok seven ve benim de dünyanın tamamından daha çok sevdiğim Babam'a sunuyorum. Her şey senin sayende.

Sina Onur Andaç

Bebek, 2024

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
KISALTMALAR LİSTESİ	XV
1. GİRİŞ.....	1
2. FUTBOL MENAJERLİĞİ KAVRAMI VE TANIMI, FUTBOL MENAJERLİĞİ SÖZLEŞMESİNİN UNSURLARI, HUKUKİ NİTELİĞİ VE ÖZELLİKLERİ İLE BENZER SÖZLEŞMELERLE KARŞILAŞTIRILMASI	3
2.1 Futbol Menajerliği Kavramı ve Tanımı.....	3
2.2 Futbol Menajerliğinin Hukuki Düzenlemeye Kavuşmasının Tarihsel Gelişimi	5
2.2.1 TFF'nin Tarihsel Gelişimi ve FIFA ile İlişkisi	5
2.2.2 Futbol Menajerliğine İlişkin Yasal Düzenlemeler	12
2.3 Futbol Menajerliği Sözleşmesinin Unsurları ve Geçerlilik Koşulları.....	15
2.3.1 Futbol Menajerliği Sözleşmesinin Unsurları.....	15
2.3.1.1 Futbol Menajерinin İş Görme Borcu Altına Girmesi.....	16
2.3.1.2 Futbol Menajерinin İş Görme Ediminin Ücret Karşılığı Olması	17
2.3.1.3 Tarafların Anlaşması	17
2.3.2 Futbol Menajerliği Sözleşmesinin Geçerlilik Koşulları...	18
2.3.2.1 Şekil.....	18

2.3.2.2 Süre.....	20
2.4 Futbol Menajerliği Sözleşmesinin Hukuki Niteliği ve Özellikleri.....	21
2.4.1 Futbol Menajerliği Sözleşmesinin Hukuki Niteliğine İlişkin Doktrindeki Görüşler.....	21
2.4.2 Futbol Menajerliği Sözleşmesinin Özellikleri	23
2.4.2.1 Rızai Bir Sözleşme Olması.....	23
2.4.2.2 Tam İki Tarafa Borç Yükleme.....	24
2.4.2.3 İş Görme Sözleşmesi Olması	24
2.4.2.4 Sürekli Borç İlişkisi Doğurması	24
2.4.3 Değerlendirme ve Görüşümüz	25
2.5 Futbol Menajerliği Sözleşmesinin Benzer Sözleşmeler ile Karşılaştırılması	28
2.5.1 Futbol Menajerliği Sözleşmesi ile Vekalet Sözleşmesinin Karşılaştırılması.....	28
2.5.2 Futbol Menajerliği Sözleşmesi ile Simsarlık Sözleşmesinin Karşılaştırılması.....	31
3. FUTBOL MENAJERLİĞİ SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI İLE TARAFLARIN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	33
3.1 Futbol Menajerliği Sözleşmesinin Tarafları	33
3.1.1 Futbol Menajeri	33
3.1.1.1 FIFA Futbol Temsilcisi Lisansı Uygunluk Kriterleri.....	36
3.1.1.2 Sınav	38
3.1.1.3 FIFA Lisans Ücreti	39
3.1.1.4 Taahhütname	40
3.1.1.5 TFF Lisans Ücreti.....	40
3.1.2 Temsil Olunan.....	41

3.2.3.3 Kulübün Hakları ve Yükümlülükleri.....	71
3.2.3.4 FIFA'ya Üye Federasyonun Hakları ve Yükümlülükleri	72

4. FUTBOL MENAJERLİĞİ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ VE SONA ERMENİN SONUÇLARI İLE SÖZLEŞMEDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ 75

4.1 Futbol Menajerliği Sözleşmesinin Sona Ermesi ve Sona Ermenin Sonuçları.....	75
4.1.1 Genel Olarak	75
4.1.2 Sona Erme Sebepleri ve Sonuçları	77
4.1.2.1 Sürenin Dolması	77
4.1.2.2 Tarafların Anlaşması	80
4.1.2.3 İmkansızlık	81
4.1.2.4 Haklı Sebep Sona Erdirme	84
4.1.2.4.1 Futbol Menajerleri Bakımından Öngörülen Disiplin Cezaları	87
4.1.2.4.1.1 Lisansın Askıya Alınması.....	89
4.1.2.4.1.2 Lisansın İptali	91
4.1.2.4.2 Futbolcular / Antrenörler Bakımından Öngörülen Disiplin Cezaları	92
4.1.2.4.3 Kulüpler Bakımından Öngörülen Disiplin Cezaları	92
4.1.2.4.4 Kulüp Başkanları / Yöneticileri Bakımından Öngörülen Disiplin Cezaları	93
4.1.2.4.5 Disiplin İhlallerinde Yetkili Mercii	94
4.1.2.4.5.1 Ulusal Boyuttaki Disiplin İhlallerinde Yetkili Mercii	94

4.1.2.4.5.2 Uluslararasılık Unsuru Barındıran Disiplin İhlallerinde Yetkili Mercii ...	96
4.1.2.4.6 Yetkili Mercii Kararlarına İtiraz	97
4.1.2.4.6.1 Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu Kararlarına İtiraz	97
4.1.2.4.6.2 FIFA Disiplin Komitesi Kararlarına İtiraz.....	99
4.1.2.5 İşin Görülmesi	102
4.1.2.6 Ölüm, Ehliyetin Kaybedilmesi ve İflas	102
4.2 Sözleşmeden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümü	104
4.2.1 Genel Olarak	104
4.2.2 Yetkili Merciler	104
4.2.2.1 TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu	104
4.2.2.2 TFF Tahkim Kurulu	106
4.2.2.3 Adli Yargı.....	109
4.2.2.4 FIFA Menajerler Dairesi	109
4.2.2.5 Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi	110
5. SONUÇ	113
KAYNAKÇA	115

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	: Avrupa Birliği
AİHM	: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
TBK	: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
bkz.	: Bakınız
bs.	: Baskı
C.	: Cilt
C.D.	: Ceza Dairesi
CAS	: Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi (The Court of Arbitration for Sport)
CHF	: İsviçre Frangı
D.	: Dairesi
eBK	: Mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu
E.	: Esas Numarası
ed.	: Editör/Editörler
f.	: Fıkra
FC	: Futbol Kulübü (Football Club)
FDT	: TFF Futbol Disiplin Talimatı
FIFA	: Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği (Fédération Internationale de Football Association)
HD	: Hukuk Dairesi
HMK	: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
K.	: Karar Numarası

Kulüp	: 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Kapsamında Faaliyet Gösteren Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri
m.	: Madde
PFDK	: Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu
PROFAA	: Profesyonel Futbol Menajerleri Birliği (Professional Football Agents Association)
R.G.	: Resmi Gazete
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
T.	: Tarih
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TCK	: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
TFF	: Türkiye Futbol Federasyonu
TL	: Türk Lirası
UEFA	: Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (Union of European Football Associations)
UÇK	: TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu
USD	: Amerikan Doları
vd.	: Ve devam

1. GİRİŞ

Eğlence sektörünün en önemli paydaşlarından birisi olan spor endüstrisi, ilerleyen yıllar ile birlikte popülerliğini dünya çapında daha da yukarıya taşımaktadır. Bünyesi içerisinde basketbol, voleybol, tenis, yüzme, atletizm, satranç ve briç gibi çeşitli spor dallarını barındıran bu endüstrinin göz bebeği, şüphesiz ki, futboldur. Halihazırda tüm dünyada en çok takipçisi bulunan ve dolayısıyla piyasada sermayenin ilgisinin odağında bulunan bu spor, gün geçtikçe daha da gelişmekte ve çeşitli organizasyonlar ile kitlesini artık milyar kişilere¹ kadar taşımaktadır. Yaşanan bu gelişim ile futbol, eskiden sahip olduğu amatör ruhtan uzaklaşmış ve süreçlerin çok daha profesyonel yürüdüğü bir sektör haline gelmiştir. Sokakta top peşinde koşan çocukların eğlenceli oyununun yaşadığı bu dönüşümü, en iyi Uruguaylı yazar Eduardo Galeano ifade eder: *“Futbolun öyküsü, zevkten zorunluluğa uzanan hüznünlü bir öyküdür. Spor bir endüstriye dönüştüğü oranda, iş olsun diye oynandığı zamanki güzelliğinden bir şeyler kaybetmiştir.”*²

Gelinen bu noktada sektörün aktörlerinin kendi aralarındaki ilişkiler de oldukça büyük önem arz etmektedir. Buna göre aktörlerin arasındaki iletişimi en sağlıklı ve verimli şekilde gerçekleştirme işi, bu konunun profesyoneli olan futbol menajerine düşer. Futbol menajerleri, faaliyet göstermek için temsil edecekleri kişi ile bir sözleşme yapmalıdırlar. İşte bu sözleşme, futbol menajerliği sözleşmesi olarak adlandırılan sözleşmedir.

¹ Sunulan rakamsal veri, FIFA'ya ait olan internet sitesinden aktarılmıştır olup; elde edilen resmi sayılara dayalı olarak açıklanmıştır. <https://www.fifa.com/tournaments/mens/worldcup/qatar2022/news/one-month-on-5-billion-engaged-with-the-fifa-world-cup-qatar-2022-tm> (e.t. 17.06.2023).

² GALEANO, Eduardo: El Futbol a Sol y Sombra (Gölgede ve Güneşte Futbol) (Çev. Ertuğrul Önalp, Mehmet Necati Kutlu), 8. Baskı, Can Yayınları, İstanbul 2017, s. 15.

Tezimizin “Giriş” başlığını taşıyan bir numaralı bu bölümünde konuya genel bir giriş yapılmış ve izlenecek plan hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

İki numaralı bölümde futbol menajerliği kavramı ve tanımı üzerinde durulmuş, ardından futbol menajerliği sözleşmesinin unsurları ve özelliklerinden yola çıkılarak hukuki niteliği tespit edilmiş ve benzer birtakım sözleşmeler ile farkları incelenmiştir. FIFA ve TFF düzenlemeleri uyarınca futbol menajeri lisansına hak kazanılmasının şartları ile bu lisansın kaybedilmesi halleri detaylıca ele alınmıştır.

Üç numaralı bölümde futbol menajerliği sözleşmesinin tarafları ve tarafların bu sözleşmeden doğan hak ve borçları incelenmiştir.

Dört numaralı bölümde futbol menajerliği sözleşmesinin sona erme sebepleri ile sona ermenin sonuçlarına yer verilmiş, ardından sözleşmeden doğan uyuşmazlıkların çözümünde yetkili merciler ele alınmıştır.

Beş numaralı “Sonuç” başlığını taşıyan bölümde ise tespitlerimizden yola çıkarak ulaştığımız sonuçlara yer verilmiştir.